

SOFIELUND

EN STADSDEL I MALMÖ / HISTORIA
/ BILDER / TEXTER WIKIPEDIA

Sofielund är ett bostads- och industriområde i Malmö. Det ingår i stadsdelen Södra Innerstaden och utgörs av delområdena Norra Sofielund, Södra Sofielund och Sofielunds industriområde.

Den mark som skulle få namnet Sofielund ägdes ursprungligen av Skabersjö gods som har anor från 1200-talet. Godsherren och dåvarande landshövdingen Tage Thott blev 1786 ägare till godset. 1792 köpte Hans Bauert en fastighet och namngav den Sophielund efter sin hustru Sophia Charlotta af Trolle. Bauert uppförde dessutom byggnader samt anlade en park söder om gården, där Sevedsplan ligger idag. Han ägde egendomen fram till sin död 1802. Mark från Sofielundsgården såldes vid mitten av 1800-talet till egnahem. Huvudbyggnaden som Bauert köpte stod kvar till 1952 då den revs.

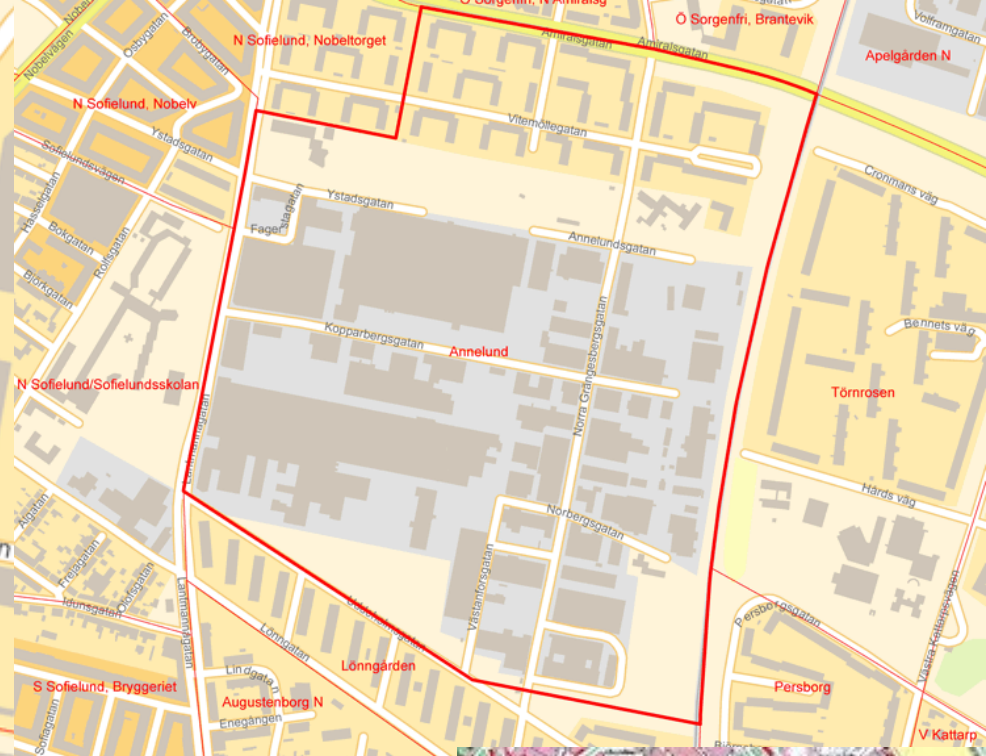

Sofielund började bebyggas 1879 som så kallad utomgränsbebyggelse inom dåvarande Västra Skrävlinge socken i omedelbar anslutning till Malmö stads gräns, ett område som genomskars av den 1874 tillkomna Malmö-Ystads Järnväg (från Södervärn österut, parallellt med nuvarande Lönngatan). De industrier som fanns i området behövde arbetskraft och därför flyttade många människor dit.

Sofielund ingick efter kommunreformen 1862 i Västra Skrävlinge landskommun. I denna inrättades för orten 21 februari 1896 Sofielunds municipalsamhälle som då hade 1 740 invånare.

Sofielund kallades pejorativt för Svinaryssland. Anledningen var dels att folk ofta hade grisar på gården, dels att det ansågs ligga långt bort precis som Ryssland.

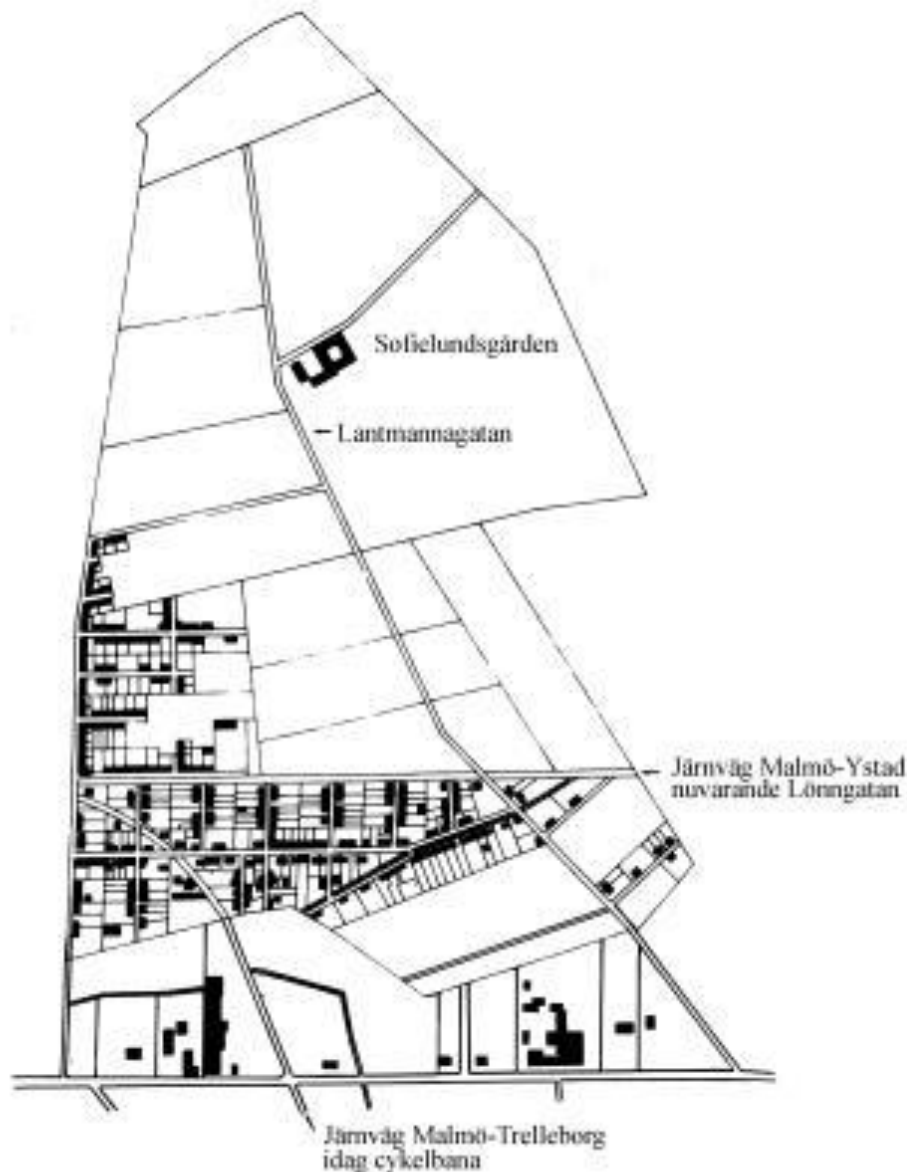

1903 kom en ny stadsplan som angav att kyrka och saluhall skulle byggas. Det hände inget med planerna förrän 1911 då Västra Skrävlinge socken samt landskommunen inkorporerades med Malmö stad samtidigt som municipalsamhället upplöstes. I samband med detta ändrades en hel del gatu- och kvartersnamn.

Först 1930 var nästa stadsplan klar. Industrialiseringen hade tagit fart och stora områden öster om Lantmannagatan blev industrimark. Det byggdes också många funkishus vid Nobeltorget. 1947 var Sofielund nästan helt färdigbyggt enligt stadsplanen och blev en stadsdel i Malmö.

(Gamla) Sofielundsskolan ritades 1900 av arkitekten Salomon Sörensen. Skolan invigdes 1902 och var vid denna tid en av landets största utanför stan. Skolverksamheten bedrevs till 1982. 1995 tog Sofielunds Folkets Hus över huset.

Bebyggelsen i Sofielund cirka 1900

Kring år 1900 var större delen av Sofielund ännu obebyggd. En betydande del av marken var koloniträdgårdar. De nya bosättarna odlade grönsaker för eget bruk, men även till försäljning för att förstärka familje-ekonomin.

1906 övertog Malmö stad all gatumark på de obebyggda delarna. 1923 köpte staden det sammanhängande obebyggda området norr om Lönngatan.

Utomhusbild som visar
Sofielundsgårdens exteriör, fasad. Snö på
marken och träd vid huset. 1953

Sofielund. Amiralsgatan vid
Nobeltorget.

BJ 000228

Vy över Nobelvägen vid Falsterboplan.

BJ 001848

Foto: Berndt Johnsson / Malmö Museer

Sofielund. Bostadshus vid Kiviksgatan.

BJ 002562

Malmö. Södervärnsskolan.

BJ 002559

Malmö. Södra Förstaden.
Södervärnsskolan och vattentornet vid
Nobelvägen. På järnvägsspåret vid
skolan två järnvägsvagnar och på
skolgården byggmateriel. Foto Berndt
Johnsson, Malmö. Sofielund skymtar i
bakgrunden till höger.
Södervärnsskolan ritades år 1924 av
August Ewe och Carl Melin år.

BJ 002563

Sofielund. Flerfamiljshus vid
Trelleborgsgatan och Lantmannagatan.

BJ 002565

Lantmannagatan, gatubild med husparti

BJ 002514

Södervärn. Södervärnsplan.
Plaskdammen vid hörnet av
Nobelvägen och Spårväggsgatan.

Malmö. Plaskdammen vid vattentornet, "Söderhavet".

Foto och ensamrätt: Berndt Johnsson, Malmö.

Malmö. Sofielundsskolan byggd år
1948 och invigd i november 1949.

BJ 003715

Foto: Okänd fotograf / Berndt Johnssons fotoateljé / Malmö
Museer

BJ 003731

Södervärn. Nobelvägen sedd från Dalaplan. Buss på linje 14, vilken linje startade 1 oktober 1947 och gick på sträckan Värnhemstorget-Dalaplan. Buss av märket Volvo levererad 1947. I bakgrunden skymtar vattentornet vid Nobelvägen och Södervärnsskolan.

Malmö. Simrishamnsgatan vid
Nobelvägen.

Foto: Berndt Johnson / Malmö Museer

Hyreshus vid Lantmannagatan-
Rasmusgatan

Foto: Okänd fotograf / Malmö Museer

visar Lönngatan - Rolfsgatan,
kvarteret 44 Trevnaden,
Sofielundsskolan. 1974

FDM 000108:017

visar Sofielundsvägen,
kvarteret 42 A Repet,
baksidan. 1974

visar Sofielundsvägen -
Rolfsgatan, kvarteret 45
Urbilden. 1974

Foto: Gunnar Lundh / Malmö Museer

Elever på skolgården (bollspel) 1950

Foto: Gunnar Lundh / Malmö Museer

Gruppbild fest.
Bleckvarufabriken i Sofielund?
År 1935

Foto: Olof Bellander / Malmö
Museer

Arena 305 på Lönngatan

Sofielundsgata

Sofielunds folkets
hus vid Lönngatan

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Sofielunds_folkets_hus.jpg

Norra Sofielund

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Norra_Sofielund,_Malm%C3%B6.jpg

Norra Grängesbergsgatan är bara en av dessa ickegator som glömts bort och blivit över, men som lever sitt eget liv på egna premisser vid sidan av de stora stråken. Gatan sträcker sig som huvudstråk genom Sofielunds industriområde, etablerat på 1930-talet i Malmös utkant. Idag har staden vuxit runt de låga industrifastigheterna. Bagerijätten Pågen har annekterat större delen av kvarteren, men det som återstår, och då främst i form av Norra Grängesbergsgatan, är en zon där det gamla och det nya Malmö möts och flätas samman. Gatan skär rakt genom Malmös sydöstra delar. På ena sidan ligger Rosengård och åt andra hållet Möllevången. Centralt, men utan några anspråk på att vara annat än perifert.

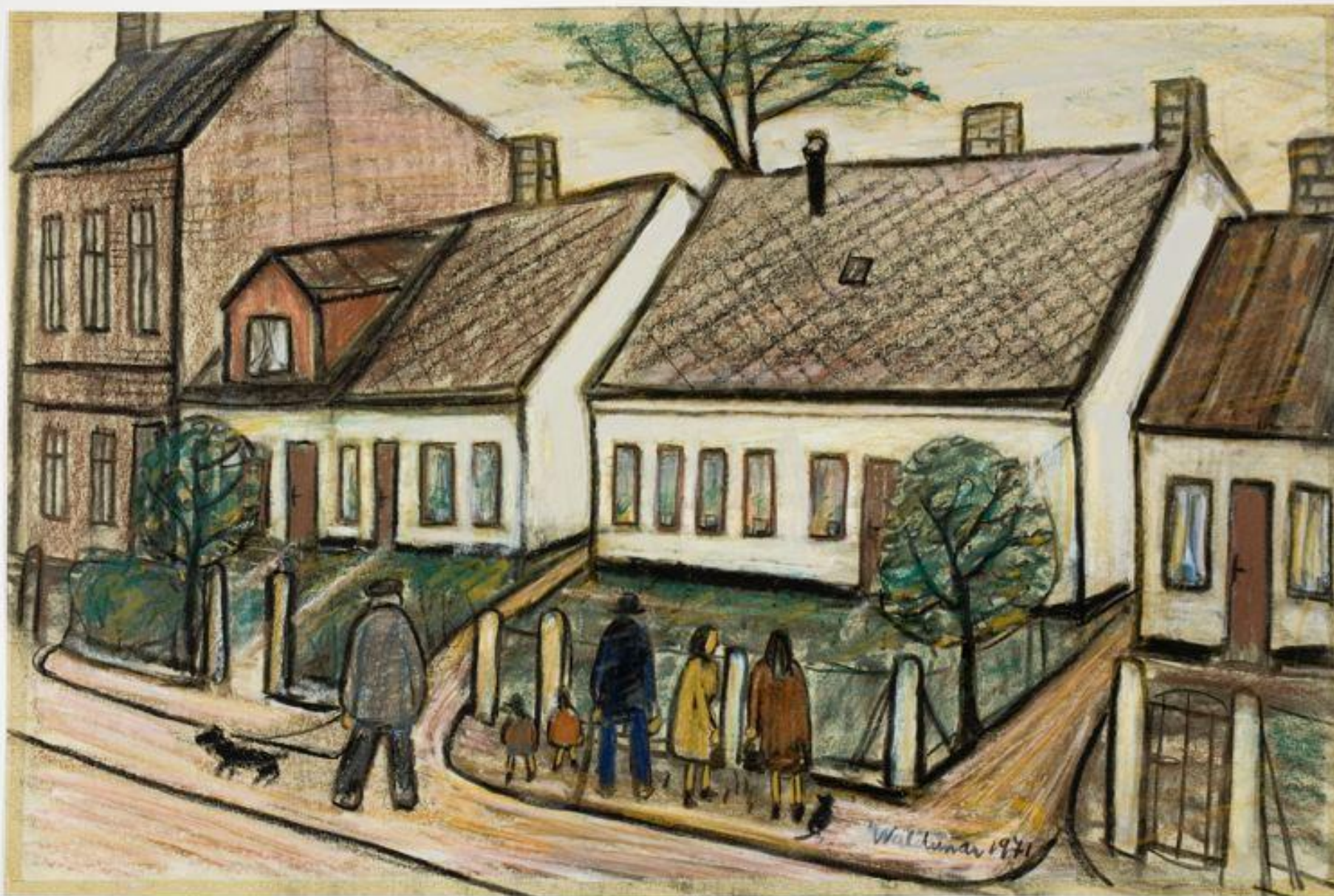
Norra Grängesbergsgatan mot norr sedd från Västanforsgatan. Östra sidan av gatan domineras helt av bilverkstäder.

https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Norra_gr%C3%A4ngesbergsgatan.jpg

visar Idunsgatan, översikt,
kvarteret Hemmet till höger.

1974

Vi befinner oss på Idunsgatan i Sofielund och ser tre vita envåningshus på rad intill ett tvåvånings tegelhus i vänster bildkant. De tre småhusen ligger något indragna från gatulinjen och något högre. Framför husen finns gräsmattor som sluttar ner mot gatuplanet. Mellan husen finns ett avstånd på någon meter där grusade gångstigar leder in till bakgårdarna. Framför husen syns ett halvt dussin människor, bakom husen syns ett grönskande träd sträcka sig över taken.

Malmö. Möllevången. Falsterbogatan
och Falsterboplan.

Foto: Berndt Johnsson / Malmö
Museer

BJ 001738

visar Brobygatan 6 - 14,
kvarteret 55 Drömmen.

1974

© Nils-Erik Jerlemer /
Malmö Museer

FDM 000109:024

visar Upplandsgatan,
kvarteret Roslagen.

1974

© Benny Wahlfrid /
Malmö Museer

FDM 000119:021

Gatubild - Nobelvägen med
Södervärnsskolan och
Vattentornet.

1928

Foto: Gustaf W:son
Cronquist / Malmö Museer

AUT 000004

Södervärn. Vattentornet vid
Nobelvägen sett från
Södervärnsskolan.

Foto: Berndt Johnsson /
Malmö Museer

BJ 003682